

SXEDIO.G32

12.6.1958: ΣΦΑΓΗ 8 ΚΟΝΤΕΜΕΝΙΩΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΚΙΟΝΕΛΙ

Το καλοκαίρι του **1958** οι συγκρούσεις και οι σφαγές μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων είχαν φθάσει στο αποκορύφωμά τους, με την ΕΟΚΑ και την οργάνωση των Τουρκοκυπρίων ΤΜΤ να έχουν στρέψει τα πυρά τους εναντίον αλλήλων. Δεκάδες τα θύματα, νεκροί και τραυματίες, και χιλιάδες λίρες οι ζημιές από καταστροφές.

Αυτή την περίοδο οι Τούρκοι είχαν οργανωθεί για τα καλά και κουμάντο έκαννε πλέον η οργάνωση ΤΜΤ (Τουρκική Αντιστασιακή Οργάνωση), που διαδέχθηκε την προηγούμενη οργάνωση ΒΟΛΚΑΝ (Ηφαίστειο).

Στις **12** Ιουνίου **1958** έγινε το πιο μαζικό έγκλημα από την έρναρξη του αγώνα της ΕΟΚΑ και των συγκρούσεων μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων: Οκτώ Έλληνες από τον Κοντεμένο περικυκλώθηκαν από τους Τούρκους που ήσαν εξοπλισμένοι με όπλα, ρόπαλα, πέτρες, μαχαίρια και άλλα αιχμηρά αντικείμενα και τους κατακρεούργησαν κυριολεκτικά.

Το επεισόδιο συνέβη κοντά στο τουρκικό χωριό Κιόνελι, βόρεια της Λευκωσίας.

Η ιστορία άρχισε γύρω στις **2.30** το απόγευμα, όταν μια ομάδα από **30-35** πρόσωπα από τον Κοντεμένο που επέβαιναν σε δυο φορτηγά πήγαν στη Σκυλλούρα, έπειτα από πληροφορίες ότι είχαν αρχίσει εκεί συγκρούσεις μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων, για να βοηθήσουν φυσικά τους Έλληνες.

Οι Κοντεμενιώτες έμειναν έξω από το χωριό και περίμεναν ειδοποίηση για να προστρέξουν σε βοήθεια των Ελλήνων.

Εδώ τους βρήκε βρετανική στρατιωτική περίπολος που διέταξε τους οδηγούς των φορτηγών να την ακολουθήσουν.

Τα αυτοκίνητα με τους Κοντεμενιώτες οδηγήθηκαν στο στρατόπεδο Γούσλεϋ Μπάρρακς στη

Λευκωσία, όπου ένας άγγλος αξιωματικός, ύστερα από οδηγίες, όπως φάνηκε εκ των υστέρων, έπαιρνε τώρα το δρόμο προς την Κερύνεια μέσω του τουρκικού χωριού Κιόνελλι.

Ο αξιωματικός βρισκόταν μέσα σε ένα στρατιωτικό τζιπ ενώ τα λεωφορεία ακολουθούσαν δυο τεθωρακισμένα.

Οι οδηγοί των δυο αυτοκινήτων ακολούθησαν τον άγγλο αξιωματικό.

Τα όσα διαδραματίστηκαν από τη στιγμή αυτή τα αφηγήθηκε ο Χρίστος Ν. Τσίκκος, από τον Κοντεμένο, που επέζησε της σφαγής:

"Σαν φθάσαμε στο τουρκικό χωριό Κιόνελλι μας προσπέρασε μια μοτοσυκλέττα με δυο επιβάτες. Αυτοί φώναζαν και παρότρυναν τους Τούρκους του χωριού να ξεγερθούν. Εξήλθαμε του χωριού, υπό τη συνοδεία του τζιπ και των δυο θωρακισμένων αυτοκινήτων και σε απόσταση ενός τετάρτου του μιλίου περίπου από το χωριό διετάχθημεν να σταματήσουμε και ακολούθως να κατέλθουμε των αυτοκινήτων μας.

Ο Άγγλος αστυνομικός λοχίας μας παρέταξε εντός αγρού δέκα βήματα εκ της κυρίας οδού.

Μας διέταξε ακολούθως να υψώσουμε τα χέρια και να περιμένουμε.

Τότε ηρώτησα τον άγγλον αστυνομικόν λοχία γιατί να περιμένομεν και μου απάντησε ότι ανέμενε κάποιο πρόσωπο.

Μετά απο **15** περίπου λεπτά έφθασε ένας Τούρκος, επιβαίνοντας μοτοσυκλέττας υπ' αριθμόν **A431** μάρκας Αριελ, ο οποίος φορούσε Χακκί πουκάμισο και παντελόνι.

Επίσης φορούσε και σιδερένιο κράνος, χρώματος λευκού, με μια κόκκινη γραμμή.

Στο κέντρο του κράνους υπήρχε σήμα ερυθρόν που παρίστανε αετόν.

Μόλις σταμάτησε, ο άγγλος αστυνομικός λοχίας τον διέταξε να επιστρέψει προς το Κιόνελλι και αυτός συνεμορφώθη.

Τότε προσέξαμεν ότι μαζευτόντουσαν Τούρκοι

στο χωριό και είπα στον ως άνω λοχία ότι οι Τούρκοι θα μας επιτεθούν. Εκείνος μου απήντησε: Επήγετε στην Σκυλλούρα να κτυπήσετε τους Τούρκους, τώρα γιατί φοβάσθε;

Ακολουθώς ο Λοχίας μπήκε στο τζιπ και άρχισε να δείχνει τους Τούρκους, οι οποίοι τη στιγμή εκείνη περπατούσαν εναντίον μας. Τα θωρακισμένα αυτοκίνητα δεν εκινήθησαν για να διαλύσουν τους Τούρκους. Την στιγμήν εκείνην έφθασε ένα στρατιωτικό αυτοκίνητο με **10-15** Αγγλους στρατιώτες, οι οποίοι παρετάχθησαν πίσω μας.

Στο μεταξύ είχε επιστρέψει ο Άγγλος αστυνομικός λοχίας και τον ρώτησα πώς θα πηγαίναμε στο χωριό μας. Μου είπε: Θα περπατήσετε μέχρι το χωριό σας.

Και όταν τον πληροφορήσα ότι η απόσταση είναι μεγάλη διέταξε τους στρατιώτες να μας οδηγήσουν μέσα από τα χωράφια.

Συνεχίσαμε την πορεία μας και σαν φθάσαμε σε απόσταση ενός τετάρτου του μιλίου από τον κύριο δρόμο, οι άγγλοι στρατιώτες σταμάτησαν. Μας διέταξαν να τρέξουμε και αφού απομακρυνθήκαμε λίγο από αυτούς αρχίσαμε να περπατούμε με γοργό βήμα.

Σαν φθάσαμε σε απόσταση ενός τετάρτου του μιλίου από τους στρατιώτες αυτοί στράφηκαν προς την κατεύθυνση των αυτοκινήτων τους.

Εμείς είμαστε **30-35** άτομα. Ενώ προχωρούσαμε και επρόκειτο να διασταυρώσουμε ένα χωματόδρομο εμφανίστηκαν δυο μοτοσυκλέτες και άλλοι Τούρκοι. Η μια μοτοσυκλέτα έφερε τον αριθμόν **E790** και η άλλη **A431**.

Στην πρώτη μοτοσυκλέτα βρισκόταν μόνο ο οδηγός, ο οποίος φορούσε άσπρο πουκάμισο και μπλε παντελόνι. Ήταν μελαχρινός. Στη δεύτερη βρισκόταν άλλο πρόσωπο. Ο οδηγός της πρώτης άρχισε να μας πυροβολεί και ακολούθως σταμάτησε.

Αφησε τη μοτοσυκλέτα στο χωματόδρομο και έτρεξε προς την κατεύθυνση μας πυροβολώντας με το περίστροφο τον Ανδρέα Χριστοφόρου.

Ο επιβάτης της μοτοσυκλέτας υπ' αριθμόν A431 επίσης πυροβόλησε και κατόπιν άφησε την μοτοσυκλέττα και αυτός στο χάμα. Ακολούθως είδα αρκετούς τούρκους να κτυπούν με ρόπαλα τους χωριανούς μου, οι οποίοι έπεφταν κατά γης. Οι Τούρκοι εξακολουθούσαν να τους κτυπούν".

Το μακελλειό συνεχίστηκε για αρκετή ώρα. Οσοι γλύτωσαν τράπηκαν σε φυγή για να σώσουν τη ζωή τους.

Οι Τούρκοι τους είχαν πετσοκόψει. Οκτώ από αυτούς δολοφονήθηκαν στο πιο αιματηρό επεισόδιο των τελευταίων χρόνων. Νεκροί ήσαν οι Ευριπίδης Κυριάκου, Χαράλαμπος Σταύρου, Ιωάννης Σταύρου, Πέτρος Σταύρου, Κώστας Μουρρής, Γεώργιος Σταύρου, Σωτήρης Λοΐζου και Χριστόδουλος Σταύρου.

Σε λίγο έκαμαν την εμφάνιση τους αγγλικά τεθωρακισμένα. Αυτό έσωσε την ζωή των υπολοίπων Ελλήνων.

Ωστόσο κανένας δεν πλήρωσε γι' αυτό το έγκλημα καθώς η έρευνα που έκαμαν οι Άγγλοι ήταν εικονική και επιφανειακή.